

ZDRAVJE V OBČINI SOLČAVA

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) vsako leto pripravi statistične podatke o zdravju v 212 slovenskih občinah. Na ta način lahko vsaka občina prepozna izzive in svojo vlogo tudi na področju varovanja, ohranjanja in krepitev zdravja. Podatki niso namenjeni primerjavam z drugimi občinami, saj na njihovo vrednost med drugim vpliva število prebivalcev in velikost preučevanega problema v posameznih občinah. Sestavni del projekta Zdravje v občini je spletna aplikacija, ki omogoča takojšen in interaktiven vpogled v zgoraj opisane podatke. Aplikacija je na voljo na spletnem naslovu <http://obcine.nijz.si>.

Zadnja publikacija je bila izdana leta 2020 in vključuje podatke preteklih let. Občina Solčava je po zadnjih podatkih NIJZ za leto 2018 podpovprečno razvita slovenska občina z indeksom razvitosti 0,61, kar jo znotraj Savinjske regije uvršča na zadnje mesto med 31 občinami.

V 5 od 35 spremljanih kazalnikov, s katerimi so ocenjevali zdravje prebivalcev slovenskih občin, se občina Solčava statistično značilno razlikuje (boljše, slabše) od povprečja preostale Slovenije.

Ugodnejše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije ima občina pri kazalniku telesni fitnes otrok, starih 6 do 14 let, ki meri njihovo gibalno učinkovitost (2018, podatki so pripisani od občine Luče, kjer je sedež OŠ: Solčava 60,9 indeks, Slovenija 52,3 indeks). Telesni fitnes se izračuna kot povprečna vrednost štirih gibalnih nalog - dviganje trupa, tek na 600 m, predklon na klopci, vesa v zgibi. Zaznana je tudi nižja povprečna bolniška odsotnost, ki je v občini v letu 2018 znašala 7,2 koledarskih dni nezmožnosti za delo na delovno aktivnega prebivalca, medtem ko znaša slovensko povprečje 16,4 dni.

Slabše stanje v primerjavi s povprečjem preostale Slovenije pa je zaznati v višjem deležu prekomerno prehranjenih otrok, starih 6-14 let (2018, podatki so pripisani od občine Luče, kjer je sedež OŠ: Solčava 32,4 %, Slovenija 24,5 %) in v nižji presejanosti žensk, starih 50-69 let, v Programu DORA (1.1.2018-31.10.2019: Solčava 61,3 %, Slovenija 76,2 %).

V primerjavi s preteklimi obdobji v občini Solčava zaznavajo porast presejanosti v Programu Zora, ter odzivnosti v Program Svit in pa upad poškodovanih v transportnih nezgodah, ter bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka pri starejših prebivalcih, starejših od 65 let. Poleg tega je zaznati porast splošne umrljivosti, umrljivosti zaradi bolezni srca in ožilja (0-74 let), umrljivosti zaradi vseh vrst raka (0-74 let) in prekomerne prehranjenosti otrok. Število bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi (35-74 let) in število bolnišničnih obravnav zaradi možganske kapi (35-84 let) upadata. Vrednotenje zadnjih dveh kazalnikov ni enoznačno. Podatki lahko odsevajo dejanski upad navedenih bolezni (ter varovalnih dejavnikov in dejavnikov tveganj za njih), kot tudi zmožnost poznejšega prepoznavanja teh dveh bolezni med laiki ter stanje odseva učinkovitost in organiziranosti zdravstvene oskrbe na vseh ravneh. Kazalnik telesni fitnes otrok, starih 6 do 14 let se je v letu 2018 glede na leto 2015 izboljšal. Delež oseb, starejših od 65 let, ki so vključeni v storitev pomoč na domu narašča. Koliko oseb se bo vključilo v storitev pomoč na domu, je odvisno od dejanske potrebe starejših po tej pomoči in tudi od višine cene

te storitve, ki jo sofinancira občina; če je sofinanciranje večje, je pričakovati, da se bo za pomoč odločilo več posameznikov.

Vrednosti kazalnikov so informativne narave in lahko služijo občini ter drugim deležnikom pri spremljanju stanja zdravja v občini skozi leta in iskanju razlogov zanj ter odločanju o ukrepih za krepitev in ohranjanje zdravja. V vseh dosedanjih prikazanih publikacijah Zdravje v občini (2016, 2017, 2018, 2019 in 2020) občina Solčava statistično značilno odstopa od slovenskega povprečja z **podpovprečno razvitostjo občine, višjim telesnim fitnessom otrok in nižjo bolniško odsotnostjo**. Gre za kazalnike, na katere je mogoče vplivati s skupnim delovanjem deležnikov lokalnega okolja.

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Območna enota Celje

Skupina za nenalezljive bolezni

Kontakt: Lucija Beškovnik, lucija.beskovnik@nijz.si, 03 4251 194